

Konferencija Stanje u privredi Autonomne pokrajine Vojvodine

Novi Sad, 13.11.2015.

Ujedinjeni granski sindikati Nezavisnost

Normativni okvir

Česta promena modela privatizacije

- ▶ *Zakon o društvenom kapitalu*, 1989. god;
- ▶ *Republički Zakon o uslovima i postupku pretvaranja društvene svojine u druge oblike svojine*, 1991. god. (izmenjen 1994. godine radi eliminacije inflatornih dobitaka);
- ▶ *Zakon o osnovama promene vlasništva društvenog kapitala* – SRJ (jun 1996);
- ▶ *Zakon o svojinskoj transformaciji*, 1997. god;
- ▶ *Zakon o privatizaciji*, 2001. god;
- ▶ *Zakon o privatizaciji*, 2014. god.

Normativni okvir

- ▶ Svaki od ukupno **šest** zakona prema kojima je obavljena privatizacija u Srbiji, barem jednom je bio promenjen, a Zakon o privatizaciji iz juna 2001. godine, menjan je čak **šest** puta;
- ▶ Uredba o tenderu menjana je osam puta, a uredba o javnoj aukciji **četiri** puta!

Proklamovana načela

Zakon o privatizaciji (Sl.glasnik RS 83/2014 i 46/2015)

Član 4.

- ▶ Privatizacija se zasniva na sledećim načelima:
- ▶ 1) stvaranje uslova za razvoj privrede;
- ▶ 2) smanjenje negativnih fiskalnih efekata;
- ▶ 3) obezbeđenje javnosti i transparentnosti;
- ▶ 4) onemogućavanje korupcije;
- ▶ 5) formiranje prodajne cene prema fer tržišnim uslovima;
- ▶ 6) stvaranje uslova za socijalnu stabilnost.

Privatizacija u brojkama do kraja 2013. godine

- ▶ 1617 prodatih preduzeća do kraja 2013. godine (1533 preduzeća prodatih na aukciji i 84 putem tendera);
- ▶ 671 raskinut ugovor do kraja 2013. godine (625 preduzeća prodatih na aukciji i 46 putem tendera);
- ▶ 493 prodatih preduzeća sa teritorije AP Vojvodine.

Trenutno stanje

- ▶ 500 preduzeća čeka na privatizaciju;
- ▶ 126 neprivatizovanih preduzeća na teritoriji APV;
- ▶ 188 preduzeća u Akcionom planu Vlade Republike Srbije predviđeno za stečaj;
- ▶ 17 zaštićenih preduzeća.

Trenutno stanje

(u 2015.godini)

- ▶ Odobren je socijalni program za **187** preduzeća;
- ▶ **15.319** dobrovoljno se prijavilo kao tehnološki višak;
- ▶ Ukupno je odobreno **8.670.973.433,77** dinara za isplatu otpremnina.

Efekti privatizacije

- ▶ Rast prihoda u privatizovanim preduzećima za 69%
- ▶ Rast vrednosti imovine privatizovanih preduzeća za oko 47%;
- ▶ Neprivatizovana preduzeća su ostala na istom nivou;
- ▶ Preduzeća u kojima je raskinut kupoprodajni ugovor učestvuju sa 3% u ukupnom prihodu.

Izvor: Agencija za privatizaciju

Efekti privatizacije

Drastičan pad zaposlenosti

- ▶ U firmama koje su privatizovane prema Zakonu o svojskoj transformaciji 139.000 radnika ostalo je bez posla;
- ▶ po Zakonu o privatizaciji njih 137.000;
- ▶ u firmama koje nisu privatizovane 117.000 radnika;

Broj zaposlenih u privatizovanim preduzećima opao je za oko 58%.

Broj zaposlenih u neprivatizovanim preduzećima u APV

- ▶ Među neprivatizovanim firmama koje su u portfelju Agencije za privatizaciju ima 4.369 radnika i
- ▶ Preko 6.000 zaposlenih u 30 preduzeća u restrukturiranju u Vojvodini.

Struktura većine neprivatizovanih preduzeća u APV

- ▶ Građevinska delatnost – 18;
- ▶ Sektor “Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti” – 16 (uglavnom veterinarske stanice);
- ▶ Poljoprivredna preduzeća – 10;
- ▶ Prerađivačka industrija – 6;
- ▶ Snabdevanje energijom i vodom – 4;
- ▶ Trgovina i popravka motornih vozila – 13;
- ▶ Informativne kuće – 20.

Privatizacija poljoprivrede

- ▶ Zakonske nedorečenosti propisa u pogledu statusa zemljišta sa kojim su poljoprivredna dobra raspolagala (razlike u tretiranju društvene i državne svojine koji reguliše više zakona);
- ▶ Nerešeno pitanje restitucije;
- ▶ Najveći deo privatizacije poljoprivrednih preduzeća u Srbiji nije obavljen na zakonit način;
- ▶ Raskinut je svaki treći kupoprodajni ugovor;
- ▶ Više od 53.000 zaposlenih ostalo je bez posla.

Efekti dosadašnje privatizacije poljoprivrede

- ▶ Tajkuni i sumnjivi biznismeni su u poslednjoj deceniji na sumnjiv način došli do 300.000 hektara zadružne i državne zemlje u Vojvodini ! Posede su platili manje od 500 evra po hektaru. Danas je cena hektara obradive zemlje u Vojvodini oko 15.000 evra.
- ▶ Novi vlasnici su se bez problema u katastru upisivali i kao vlasnici zemljišta! U toku je i preprodaja zemljišta, kao i čitavih agrobiznisa strancima.

Hvala na pažnji!